

اورنبورغ
و باشقہ شہرلرگہ
بلا تفریق

سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
یارم سنه لگی ۲ »
اوج آیلغی ۱ » ۲۰
بر آیلغی - » ۵۰

چیت مہاسکتارگہ
سنه لك بهاسی ۶ صوم تین
یارم سنه لگی ۳ »

اورنبورغ ژورنال
« دین و معیشت »
تیلیفون نومر ۲۸۶

برہملا ب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

دین و معیشت

زمان تاہسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنہ سندہ

دوامی ۶ نچی سنہ

ہفتہ دہ بر دفعہ یلغہ ایلی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلگان یازولرنی
اوزگارتورگہ اداره
اختیارلیدر. باصلمغان
یازولرکیرو قایتارلماز.
مرقہسز خطلر قبول
ایدلماز آدرس آلماشتروغہ

۲۱ تین آلنور.

آدریسنی آچق

یازولری اوتنلہ

آدرسز متالہار

درج ایدلماز

برہملا ب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقہ یردہ اولان شا کردلرگہ بلا تفریق یلغہ ۳ صوم یارطی یلغہ ۱ صوم ۵۰ تین.

صحیفہ فیلسفہ عبادتکہ ردیہ

t.me/schifeleribiz

u.u8686@gmail.com

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانی ننگ صوٹ
وقت لرده غنہ یازغان اثری اولہرق غایت حکمی
و علمی نادرۃ المثل بر رسالہ در
زمانہ زدہ فلسفہ بیاعلمی و حکمت بقالاری چوق
اولدقندن شوئلرہ قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
دیانت کہ بو کتابک بر نسخه سنی بولندرق ضرور درہ
رسالہ دین و معیشت ادارہ سندہ ۱۵ تیندن پوچتہ
ایلان ۱۷ تیندن صاتلہ در پوچتہ مارقہسی هم مقبولدر.

فہرست

مسئلہ.

صاع حقندہ.

جواب.

ینہ ترجمہ قرآن.

صابر حضرت مقالہ سینہ ردیہ.

مکہ مکرمہ احوالی.

بیان واقعہ.

توصیہ.

تورلی خبرلر.

خارجی خبرلر.

اورنبورغ خبرلری.

ادارہ دن جوابلر.

هر بر اولوش يكرمى مك بوله در، بو يكرمى مك نك برسى قز بالا شريفه گه ايكيهسى كه قرق مكدراير بالا علاج الدينكه تبه در، مزبوره شريفه آنالرى بواغان زيدنك آلتمش مك صوملق تركه سندن يكرمى مك صومنى آلورغه حق اولديغى كى مذكوره وفات ايتكندنصوك آنك وارثلرى ده مذكور يكرمى مك صومنى آنالرينك حق مشروعى اولديغى ايچون الورغه حقلرى واردر.

ايندى تخرج مسئلسينه كياسك اكرده شريفه نك وارثلرى علاج الدين دن آنالرينك، آناسى بواغان زيد تر گه سندن گى حقلرينى صور اغان وقتلر نده، علاج الدين آنارغه ايتسه «سز نك آناكز شريفه نك، تركه ده حقى قالمدى. اول اوزى، سلامت وقتنده، مذكور تركه دن بش مك صوم ايله، تخرج قيلدى.» ديسه، بو وقتك شريفه نك وارثلرينه، علاج الدين دن آنالرى شريفه نك، يكرمى مك صومدن، بشمك صوم ايله، تخرج قيلديغينه، بينه صور ارغه تيوشلى بوله در. اكرده علاج الدين، اوزينك سيكليسى شريفه نك، يكرمى مك صومدن، بش مك صوم ايله، تخرج قيلديغينه، بينه اقامة قيله آلماسه، يعنى شونى اثبات قيله آلماسه، اول وقت علاج الدين نك «آناكز سلامت وقتنك تخرج قيلدى» ديگان سوزى، مجرد بر دعوى اولوب، شرعا مسموع بولميدر. بناء عليه شريفه نك وارثلرينه، علاج الدين دن، آنالرينك حقنى كاملا صور ارغه، كامل اختيار بوله در.

اگرده علاج الدين، شريفه نك تخرج قيلديغينه دايير، بينه اقسامه قيلسه ده، شونى اثبات ايتسه، بو وقتنده شريفه نك وارثلرينه؛ مذكور تخرج نك؛

ى. و. طرفندن سؤال :

زيدنك وفاتى بعدنك ۶۰ مك صومغه وارث اولوب اوغلى علاج الدين هم ده قزى شريفه قاله لر. شول صورتك زيداوغلى علاج الدين اوزينك قرداشى شريفه گه تخرج قيلدرو نيئيله ۴ مك صوم تقد و مك صوملق بغدادى ويرو. اوز اقده اوتى زيدنك قز قرداشى وفات ايله. شول وقت علاج الدين بارلق مالنى اوز بالالرينه تعين لب فلان غه فلان صوم فلانغه فلان صوم ديب اشنى رسلاشدره.

شول مسئله ده علاج الدين نك قز قرداشن تخرج قيلدروينه بينه لر و شرعى دليللر اولماسه متوفى شريفه دن قالغان بالالر علاج الدين دن آنالرينك حصه صن دعوى قيله آله لرمى؟

هم دعوارى حقيقي. دعوارى ثابت بواسه شول ۶۰ مك صومدن كوپمى سى شريفه نك بالالرينه تيوش بوله؟

شول مسئله نى روايت لرى ايلان يازوب كورسا - توگزى اوتنه مز.

اداره:

بو مسئله ده اولو وارثار گه تيوشلى حصه شرعيه - لرنى بيان تيوشليدر. بو يازوغه قاراغانده زيدنك بر اوغل و بر قز اوله رق ايكي وارثى قالغان. قرآن كريم: للذکر مثل حظ الانثيين) آية جليله سيله قالغان مالنى اوچكه بولوب بر اولوشينى قز بالاغه ايكي اولوشينى اير بالاغه بيرور گه فوشه در. شو حالده آلتمش مك صومنى اوچكه بولگانده

شربعتکه موافق اولوب اولمديغنى تيكشورور گه حق بيريله در. اگر بو تخارج ده؛ شرعى بولغان شرطلر طابولماسه؛ اول تخارجکه اعتبار ايدلمى. يوق حکمنه بولوب فالادر.

اولا تخارج وقتنده؛ زيدنگ ترکه سينگ؛ اوپشى صوماسن؛ تيشکورور گه كرك. مثلا آلتمش مگ صوممانگ بارسیده فولدهغى مالهى؛ اول صوما ايچنك كشيدين آلاچقلىر ويكسللر يوقمى؛ هم زيدنگ اوزينك كشيگه بير اچقلىر يوقمى؛ مونه شونلرنگ بارسنده تيكشروب بيلور گه كرك. اگر اوپشى صوماده، آلاچقه بير اچكده بولماسه بارده فولدهغى مال بولسه البته آنلر آچهغنه توگلدلر. آنك ايچنده يورط بير آياقلى حيوان منقول وغير منقول نرسه لر باردر. ايندى اول ماللرنگ هر برنگ شريفه نك حقى باردر. حنى بر اينه نك اوچده بر اولوشى شريفه نك حقى اولوب ايكى اولوشى علاج الدينكى صاناله در.

شولاي بولغاچ تخارج وقتنده شريفه «اشبو مختلف الاجناس بولغان ترکه نك هر بر جنسنده اولان ثلث حقدن اشبو بش مگ صوم ايله چيغامن و چيقدم» ديب، ايتكان بولورغه تيوشلى. علاج الدينگه شريفه نك شولاي ايتكانن اثبات قيلورغه تيوشلى. شريفه - نك شولاي ايتكانى ثابت بولماسه بلكه شريفه مذکور صومادهغى اون ايكى مگ صوم نقد آچه دن دورت مگ صوم ايله و اوچ مگ پود بغدادين بر مگ پوط بغدادى ايله تخارج قيلغان بولوى احتمالى قاله در.

اگر شريفه نك شولاي ايتكانى ثابت بولسه آنك آغان دورت مگ صوم آچه سى اوپشى صومادهغى نقد آچه نك ثلثندن آرتق بولورغه تيوشليدر. مثلا اوپشى صوما ايچنك اون ايكى مگ صوم حاضر آچه بولسه ده شريفه شوندين درت مگ صوم آلوب چيقغان بولسه بو تخارج درست بولميدر. (ولو ترك دراهم وعروضا و صولح على دراهم فان كان ما اخذ من الدرهم اكثر من نصيبه من الدرهم جاز ويجعل المثل من الدرهم بالمثل والباقي بازا العروض... وان كان ما اخذ مثل نصيبه من الدرهم لا يجوز

وكذلك اذا كان اقل من نصيبه) فتاوى هندية ج ۴ صحيفه ۲۶۸.

يعنى ميتنگ ترکه سى آچه وعروض بولسه ده تخارج قيلوچى آچه ايله تخارج قيلسه اگر آغان آچه سى آنك اوزينك آچه دهغى نصيبندن كو بر اك بولسه تخارج درست بوله. اگر آغان آچه سى آنك اوزينك آچه دهغى نصيبى قدر گنه بولسه ياكه آندن كيم بولسه تخارج درست بولمى ديمكدر.

اگر اوپشى صوماده آلاچق ويكسللر بولسه ياكه بير اچك بولسه ياكه ايكي سى ده بولسه تخارج وقتنده علاج الدين آلاچقلىرى اوزم آلورمن. بير ا - چقلىرى ده اوزم بيرورمن ديگان بولسه ياكه اول توغريدن هيچ بر سوز بولماسه اول تخارج دغى درست بولميدر باطل بوله در. (اذ صولحت عن ثمنها وصادقها والورثة يقرون بنكاحها فان كان فى التركة دين على الناس. فصولحت على الكل على ان يكون نصيبها من الدين للورثة او صولحت عن التركة ولم ينطقوا بشىء اخر كان الصلح باطلا... و اذا صالحوها على ان تآخذ هي من الغريم الدين وتترك حصتها فى سائر الاموال كان باطلا. وان لم يدخلوا الدين فى الصلح صح الصلح عن باقى التركة وبقى الدين على الغريم على فرايض الله تعالى بينهم هكذا فى المحيط) فتاوى هندية ج ۴ صحيفه ۲۶۹.

يعنى بر ميتنگ خاتونى زوجى اوستونده بولغان آچه و مهر ندين تخارج قيلاچق بولسه وارثلر اول خاتوننى آتالرينك نكاحلى خاتونى ايتكانن بيلوب اقرار قيلوب تورسه لر اگر ترکه ده كشى اوستونده آلاچق بولسه يعنى آلاچق ويكسل كاغدلرى بولسه خاتون شول آلاچقه غى نصيبنى ورثه لر گه قالدرو شرطى ايله تخارج قيلسه ياكه بتون ترکه دن تخارج قيلسه ده آلاچق توغرسنده تخارج وقتنده هيچ بر تورلى سوز بولماسه بو تخارج باطل بوله. اگر خاتون ويكسلنى آلوب باشقه مالدهغى نصيبنى ورثه گه طاشلاو شرطيله تخارج عقدى باصاهلر بو تخارجده باطل بوله. اگر آلاچقنى تخارج صوماسينه كرتماسه لر آلاچقه باشقه

مالدين تخرج درست بوله . لکن آلاچق بير اچکلی کشی اوستونده قالوب شونی آغاندنصوڭ الله تعالی فوشقانچه بولیشور گه تیوشلی بوله دیمکدر .
 مونه ایندی بو تخرج مسئلهسنده علاج الدین ایله سیکیلیسی شریفه شوشی شرطلری اورننه یتسکروب عقد تخرج فیلغانلقلری ثابت بولسه شریفه بالالرینه هیچ بر تورلی دعوی تیمیدر . اگر تخرج ده بو شرطلر اعتبار فیلغانی ثابت بولسه شریفه نڭ وارث- لری نڭ هر تورلی دعوی گه حقلری بوله در .

بایسانده بر مشتری طرفدن سوأللر:

۱نچی سوأل- بالاغه آنا و آناسینک اذنتدن باشقه اوزینک استادیگی بر قزنی تزوج ایتسه صحیحمی ؟
 ۲نچی سوأل- درست بولغان تقدیرده بالاسی بلا اذن تزوج ایتوب آنا آنالری بونڭ بلا رخصت تزوج ایتووینه رنجوب بددعا قیلسه لر بولارنڭ رنجش و بددعالری بالاسینه توشوی احتمالی ؟

۳نچی سوأل- بالاسی بو اورنده بر کسب ایله مشغول اولوب اول کسبن طاشلاب ایلینه قایتوب تزوج ایتوگه فرصتی کیلمهسه آنا آناسی چیتدن تزوج ایتوگه رخصت بیر ماینچه منع ایتوب قوبولری بزم شریعتزده درستمی ؟

اداره: ۱نچی سوألنڭ جوابی- بالانڭ آنا و آناسی رخصتندن بشقه اوزینڭ استدیگی بر قزنی تزوج ایدوی بالا بالغ و عاقل بولغانده درست و صحیحدر . یعنی بو بالا ایله قز آراسنده نکاح شرعی متحقق بولوب هر ایکیسینه حقوق نکاح مترتب بوله . اراده بالا بولسه نسبی ثابت بوله در . (والاصل هنا ان کل من یجوز تصرفه فی ماله بولایه نفسه یجوز نکاحه علی نفسه و کل من لایجوز تصرفه فی ماله بولایه نفسه لایجوز نکاحه علی نفسه) البحر الرابق ج ۳ صحیفه ۱۱۷ . یعنی بو اورنک فاعده شولدر که: کیم بولسه بولسون ، اوز ولایتی ایله ، اوز مالنک تصرفی جائز بولسه ، اول کشی نڭ اوزینڭ عقد نکاح اجرا قیلوی جائزدر . کیم بولسه بولسون

اوز ولایتی ایله اوز مالنده تصرفی جائز بولماسه اول کشینک اوزینک عقد نکاح اجرا قیلوی جائز تو گل دیمکدر . سوکفی سوأللر گه قار اغانده بو بالا نڭ اوزینه اوزینڭ تصرفی جائز بولغان بالغ بالا بولوی آگلا شیلده در . شولای بولغاچ آنک اوزی تیلا گان بر قزنی نکاحلانیوی شرعا جائز بوله در .

۲نچی سوألنڭ جوابی- بو احتمالنی سلب قیلوب بولای یعنی آنا آنانک رنجو بددعالری توشو احتمالی بوقدر دیب ایتوب بولای . دعوانی خیر اولسون بد اولسون قبول ایدوچی ایتو اوچی الله تعالی حضرتی در .

بناء عایه توشسه ده احتمال توشماسه ده احتمالدر . فقط آنا و آنانک حقلری بک تلوغ بولغانغه کوره هر اش آنلرنک رضالقلری ایله اواق تیوشنیدر . (الابن البالغ یعمل عملا لا ضرر فیه دینا ولا دنیا بوالدیبه و هما یکرهانه فلا بد من الاستیذان فیه اذا کان له منه بد) فتاوی هندیه ج ۵ صحیفه ۳۶۵ . یعنی بالغ بولغان اوغل آنا و آناسینک دین و دنیا لرینه ضرر کیترمازلک بر اش ایشلاسه آنا آناسی بو اشنی مکروه کورسه لر اول اش حقنده آنا و آنادن اذن صور اودن ضرر کیلورلک بولماسه آنلردن اذن صور اودن بشقه چاره یوق دیمکدر .

۳نچی سوألنڭ جوابی- شریعتزده آنا آناغه بک زور حقوق بیر لگان . الله تعالی قرآن کریمده (فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما و قل لهما فولا کریمها) آیه جلیله سیله آنلرنک هیچ بر سینک امرینی آغرسنوب اف دیماسکه آنلرغه آچیغلانماسقه آنلرغه هر وقت یومشاق سوزلی بولورغه قوشه در . آنلر اشیو حقو قلرینه طایا- نوب یاخود اول حقو قلرینه طایانماسه لرده اوزلرینه خدمه ایتار دای اطاعة قیوردای اوزلرینه بیلمگولی بولغان بر قز آلوب بیرو نیتیله اوغللرینی چیت برده اوزلری بیلمگان بر قز ایله ازدواجدن منع ایتسه لر بو منع لرینی شریعت طیشنده دیب حکم ایتوب بولمیدر .

تفسیر خازن ده بر الوالدین حقنک بولغان احادیث نبوینی ذکر ائناسند ابو هریره رضی الله عنه دن شو

حدیث صحیح مسلمہ کے مرفوعاً و موقوفاً روایت
 قبلدیننی ذکر ایتددر. (وعنه ان رسول الله صلى الله
 عليه وسلم قال رضا الرب في رضا الوالدین وسخط
 الرب في سخط الوالدین اخرجه الترمذی مرفوعاً
 وموقوفاً) خازن ج ۳ صحیفه ۱۶۱. یعنی ابو هریره
 رضی اللہ عنہ دن روایتد کرکہ: پیغمبر علیہ السلام ایتہ
 الله تعالى نك رضا سی آنا آنانك رضا سنده در. دخیده
 الله تعالى نك سخطی (آچی) آنا آنانك سخطنك در دیو
 بو حدیثنی ترمذی مرفوع و موقوف اوله رق روایت
 فیلدی دیه کدر.

كرك آیات قرآنیہ و كركسه احادیث نبویہ نك
 ارشادات منیفه لرینه فارغانده آنا آنانك رضالرینی
 تحصیل فیلو اولاد ذمه سنده بر بورچدر. اشبو مسئلہ
 ده شاید اوغل بولغان کشی اوزینك تیلانگان قزینی
 آلمغانده طریق استقامتدن چیغوی، توفیقندن یازوی
 احتمال قوی توتولغانده هم آلاچق قز نسل ونسبلی
 پاکیزه وعفیفه بولوب یکت نك آنا و آناسینه اطاعة
 فیلوردای بولوبینی بیلگانك آنا و آناسینك آنی عنرسز
 منع فیلولریده تیوشلی بولوب یتماس. بناء علیه
 اوغل نك آنا و آناسینك رضالرنندن باشقه اوق اول قز
 ایله ازدواجی فتوا طریقله بك اوك ضررلی اش
 بولماس فقط مذکور شرطار تحتنده اولغانده غنه.

صاع حقنده

محترم اداره صاعنی شرح و فایه صاحبی مراد صاع
 عراقی دیهدر عبدالعی الهندی ده عمده الرعایة نام
 خاشیه سنده حضرت عمر وقت دنده شونك مستعمل
 اولدقنی احتیاط اوچون امام اعظم حضرتلرینك ده
 شونی قبول ایتدکنی سویلامشدر بناء علیه بو موجب
 تعجب اولمسه كرك ایدی. مذکور صاع ایله غسل
 اوچون یاصالغان ضرور قومغان غه صو صالب اولچاگان
 ایدم تمام بر قومغان اولدی اورطه چه طهاره قومغانی

ایله بر یارم قومغان اولدی کان يتوضاء بالمد ویغتستل
 بالصاع حدیثنه موافقتی کورلدی. معاذی.

اداره: تعجب کلمه سی، تملی سوزنك تمنی یبار گانی، اش
 اوتکاج آکلانسه ده، آکلانوی فائده ویرمدی بو
 زمانده هر بر یاگا اشنی، سنه سنیه منزله سنده
 کوروب، نی قدر زمانلر، اسلاف کرام طرفندن،
 بالتورات معمول به بولغان بر مسئله شرعیه ده، اوز
 لرینك، بك طار اولچاولری ایله اولچه گان بولوب،
 اسلاف کرامنی تخطئه گه کر شورگه اویالماوچیلار، بك
 کوب اولدیغندن، هیئت اداره مزك تشکلیده، آنچق
 شوندا این اشترگه، فارشی طور و ایچون اولدیغندن،
 اداره نك حسب الانسانیه، بعضا مغلوب حمیت اولوی،
 بر معذوریتدن صانالورغه یاراسه كرك مع ما فیه
 بز، بو کلمه نی استعمالمز ایچون، عفو عالیلری کزی
 استرحام ایدمز.

فقط صاع مسئله سنده اداره نك سوزلری عین
 حقیقتدر. شرح الوقایه ده (الصاع یسع فیہ ثمانیه ارطال
 الخ) دیب صاعنی سگز رطل دیب تعریف و تقدیر
 فیلغان نندن صو ك، (اعلم ان هذا الصاع هو الصاع العراقی)
 دیب ایتوی حاجی افسندی یاصاتوب آلرب قایتقان.
 سگز رطل آلمی طورغان صاوت نك رطل عراقی
 تو گل ایدیکنی بك آچق آکلانته در. زیرا صاع عراقی
 نك سگز رطل یاصمق صیارلق بولوی لازمدر.
 مذکور صاوت ایسه آلتی قداق بر چیرك ایله گنه
 تولغاچ اول صاوة صاع عراقی دن بر قداق ده اوتوز
 ایکی مثقال کیم بوله در. درست نچکله گان وقتده،
 سگز رطل نك آلتی قداق چیرك دن آرتق بولوی،
 قایدن معلوم؛ دیب ایتورگه، براز یول بولسه ده،
 مذکور صاوتنك، تحقیقا اشکه یاراغانلغی، قایدن معلوم؛
 دیگان سوعال ایله گنه، ثابت بولوب یتمیدر. شونك
 ایچون، رطل عراقی نك اوزنی طابوب، شونی روسیه
 اولچاوی ایله اولچاب، قارارغه كرك بوله در.

جواب

۴ نچی نومبر مجله ده فریمده اور سنقه ففچاق فریه سینک امامی طرفندن سوال حقنده عامالرحمه حواله قیلمافکنزغه بناء روایتمزچه علی الخصوص مسؤل مسؤلگا، صریح عبارة طابماسافده آزر اق مناسبتی بار عبارتتی یازامز.

(وفي الظهيرة دجاجة شويت وخرج من بطنها شيء من الحبوب يتنجس موضع الحبوب وتطيره ان يطبخ ويبرد في كل مرة ثلاث مرات بالماء الطاهر وكذلك البعر اذا وجد في حمل مشوي وفي فتح القدير ولو القيت دجاجة حال الغليان في الماء قبل ان يشق بطنها تنتفخ او كرش قبل الغسل لا يطهر ابدا لكن على قول ابي يوسف يجب ان يطهر على قانون ما تقدم في اللحم قلت وهو سبحانه اعلم هو معلل بتشريحا النجاسة المتحللة بواسطة الغليان الخ) بحر الرائق منقسه ج ۱ ص ۲۵۲ اوشبو عبارتتار مائنده متعدد وكتابلرده عبارتتار بار. اما بو عبارتتارگا فاراغانده فوقدان آفتان بولنك سراية ايتكان مجاور لرینی تطهیر تیوش بولورغه كراك. لونا وطهما سرايتی معلوم بولسه ولو امام محمد فاشنده بول ما یؤكل لحمه طاهر بولسه ده نفرة طبع دن خالی بولماسقه كراك. كتب كیثرة سی بار علمائار دخنی یازارلر؟ بو عبارتتار درجنكز تی ملتس استرلی علی خلفه ایندبولوف.

ینه ترجمه قرآن حقنده

۳ نچی نومر (شورا) ده هادی طاهری، ترجمه قرآن حقنده فکرنی بیان ایدرک یازغان مقاله سنك، کندلرینه مخالفی فکرده بولغانلر حقنده، طوپاس معنی سز سوزلر قوللانه. اما اوزی، مسئلنی بیک جزئی گنه، ملاحظه قلده؛ پرواز افندیه خطابا ایه ایدش اشلی نورغان اشكده دوام ایت. بالطه كوراك

کوترگان کشی لر گه فارامه "دی، مینده مذکور افندی کندی دیدکچه مصادمه افکار دن بارنه حقیقت دوغار دیرک؛ بر ایکی گنه سوز ایتمکچی بولام. شویله که: مذکور افندی، تفسیر وترجمه نك معناسنی بیان ایدرک، دیه "تفسیر وترجمه بر شیئی و معناسنی کشف و بیان دن عبارت" دی لکن شویله کشف و بیان ایچون ایتک بر نچی لازم بولغان (اقتدار) دیگان نرسه نك بولو بولماون اوپلی سیده کیلمی. مذکور افندیه بو جهتتی ده ملاحظه قیلماق تیش ایدی. هم بو مسؤل (شور انك تعبیر نچه) ادبی گنه بولمای. بلکه بر دینی مسؤل بولغانلقدن، شرع شریف نقطه نظرندن ده، اوتکرو تیش ایدی. شرع جهتندن ده بو ایش یخشی غنه مشکل بر نرسه کورنه. درست قسطلانی حضرتتاری (باب انزل القرآن علی سبعة احراف) شرحنده بر بحث ایراد قلوب، شونده جوابده؛ طوائف عرب، غیر عربکه، ترجمه قلوب بلدرلردی. وهم مفسرین (وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه) ایه جلیله سینك تفسیرنده، شولوق اعتراضی ایراد قلوب، هم شویله جواب بیرمشلر. لکن بولنرک؛ ترجمه دیب تعبیر قوللاری لسان غیر عربکه، تفسیر بولدقندن غنه، یوقسه قرآنی غیر عربی یازارلر دیگان سوز دگل. وهم باشقه اورنلرده ده، ترجمه دن مراد فی الحقیقت تفسیر ایدکی اربابینه معلوم هم مذکور افندی مقاله سنده «قرآن تورلی کشی لر طرفندن تفسیر قیلغان.....» بو شول کوبنچه باره؛ مونغه هیچ کمنك ایسی کیتهی. اما ترجمه دیگاچه، حاضر فرالار دن کوتاروب چقدیلر. بز نك شول قرآن ترجمه سی دیب ایشکانهز یوق" دی. افندم قرآن درست، تورلی کشی لر طرفندن تفسیر قیلغان، بوئا ایس کیتهی. لکن. مونغه ایس کیتهاو، سز دیگانچه قولاق اویرنگان لك دن دگل؛ بلکه تفسیر، بر اونك، فهم قلدتی معنی غنه بولوب، تاتارچه قرآن بولمقدن شولایوق، ترجمه گه فارشی چغومزده، مونی ایشکانهز یوقلقدن دگل، بلکه بز مونی کوبدن بیرلی فصد قیلغان کشی

ار نك بوله كېلگانن بله ايدك. بلكه قارشى چغو مزغه سبب كېله چكده بيان قلنه چق وجه لر ايدى دخى مذكور افندى ايتنه (ايتنكز افنديلر تفسير فوائدنك، ترجمه دن، نى آرتق يرى بار. قاي يرنك كشف و بيان بار) دى. تفسير ايله ترجمه آراسنك، بېك آزغنه بولسه ده، باش يورتكان بولسه نكز، بولارنى يازارغه مجبور بولماغان بولر ايدنكز. بزم فوائدى، تفسير ديومز، كشف، بيان بولغانلقدن دگل؛ بلكه يوقار يده ديدكمز چه، بر اونك فهم قلدق معنا بولقدن شونك ايچونده، آكا ترجمه حكى بېرميلر. تاتار چه قرآن ديميلر. هر قرآن مشتمل بولغان معنى؛ شوندىن عبارت ديب ايتى لر. اما ترجمه ايسه، تمام باشقه نرسه. اكر هر كم، بلكى ايله تاتار چه قرآن يازا باشلاسه، برسى برسینه مخالف بولغان غير محصور قرآن لر، وجودكه كيلور لر ايدى. مونه قارشى چغو مزغه ده بر سبب شو ايدى. تفسير ده ايسه، بولازم بولماي؛ بلكه فكرده باشقه لق غنه بوله. مثلا الله تعالى نك «والله خالقكم وما تعملون» آية جليله سنى، معتزله بر تورلى اهل السنه بر تورلى فهم قلمش لده، تفسير لده باشقه باشقه بولوب چقمش لر، ايندى كيليك صاحب مقاله نك فكرينه. آنك فكر نچه. ترجمه نك بر طرفينه عربچه يازوب بارولسه، اعجاز يوغالمى ايمش. بونى ديگان سوز؟ قرآننى بر طرفقه يازو ايله گنه، تاتار چه قرآن نك، اوزينه اعجاز كيله منى؟ اعجاز بتو لازم ديگان كشى، پرواز ترجمه فلسه، مينم شور لكده گى قرآن نك، اعجازى كيته ديب فورقمى. بلكه تاتار چه قرآنده اعجاز بولماي هم بولوى ممكن دگل دى. هم مذكور افندى، مقاله سينك آخر نك، پرواز افنديه خطابا «خلق غه مراجعت قاماي، اشنكزده، دوام ايتو كيرك ايدى؛ مخالفين باطه كوره كوتره لر. ديب آلازغه قارار غه بارامى» دى افندم بو مسئله بر طاقم هر يا گفى غه؛ ايسى كيته تورغان كشى لر كه گنه مخصوص دگل؛ بلكه مليونلر بلان اهل اسلام مشترك بولغان بر مسئله، ايندى بو ترجمه نك نتيجه سینه هم موندن مقصودغه كيليك. بو حقه

ايسه صاحب مقاله هيچ فكر يورتى. شماغنه اوزه : بزمچه، مونده شق اوچكه منحصر بولرغه كيرك. تاتار چه قرآن يازودن مقصود: يا غير اسلامارغه «مونه بزمكه الله طرفندن كيلگان قرآن شول. هم بتون اهل اسلامك عمل قلدق ويوردكى يول وقرآن دن فهم قلدقلىرى فكر شول» ديمك بولسه اول وقت موندای مهم اشنى طاقى طاقى عربچه بلكگان بر تاتار بالاسينه تاپشرونى نچك عقلنكز تجويز قله؟ هم شونداي بر كشى الله طرفندن كيلگان قرآن مونه بو ديركه نچك جرأت قله؟ نچك خدايدن آزغنه بولسه ده فورقمای. انه خدا ايله ايكى اراده بولغاننى خداغه تاپشروب ايكنچى سون گنه عقلدن اونكر يك. الكيچه بر تاتار بالاسنك اوز ترجمه سن بتون اهل اسلامك قرآنندن آلدقلى فكرلرى شوشى ديركه نى حقى بار ايكان؟ مطبوعاتقه چغوب فچقررغه نچك آزغنه بولسه ده حياقلمى ايكان؟ سزده شونى نى وجدان ايله مرحبا ديهرك قبول ايترسز ايكان؟ عجب! نچى شق ايسه كتب تفاسيرنى مطالعه قلدرغه مقتدر بولماغان اهل اسلامغه چن ودرست كنه قرآننى بلسرو. بو بولسه مونك اچونده تفسير قلماق كافي. هم چن ودرست بولغان تفسير طراطو بولسه بوننده هر وقت فلسفه اسلام ايله اوينى تورغان كشى كه بواشنى تاپشرمق هيچ جائز بولماس. نچى شق ايسه تيك تورغانچه بر اش بولسون ديمك هم شهرت پرستلك دن ناشى بولغان بر خيال. اكر بولسه بوافنديه كلام الله غه باشقه اولغان اوينچق لرده بتمگان. باشقه ايله اوينارغه تيمش ايدى. مونه بزمشو اوچ شق دن باشقه بر شق تابه المادق. باشقه بر شق بولسه مرحمت قلسونلر. مونه قارشى چغو مزغه سبب لردن بعضسى شو نتيجه جهتى ايدى. اكر بزم فكرمز خطا اولسه علما كرامدن تنبيه قلولرنى اوتنه من.

والسلام على من اتبع الهدى

محمد هادى بن كمال الدين الاتنوى. بخاراى شريف

صابر حضرت مقاله سی مناسبته

۶ نعی نومبر (دین و معیشت) مجله سنده، فاضل محترم محمد صابر حضرت حسنی نك، دارالمعلمین والمعلمات سرلوحه سیله یازدیغی مقاله سنی اوقوب، لایحه توزوب پتر بورغغه بارو مسئله سیله، علماء کرامنی بر مقدار طانشدر دیغی ایچون رحمت اوقوق. صابر حضرت نك، کامیتته ده اعضانغندن، کندی فکرینه یا که علما اسلام فکرینه اکثریت تشکیل ایتو و کامیتت طرفندن فنون دنیاوییه که بک کیك اورن و علوم دیغیه که بیک طار اورن قالدیروب ترتیب قیلنغان و کیله چکده دخی قیلنوی ملحوظ بولغان پرو- غرامه لرنی اوزگارتورگا و تعدیل ایتوگه فایده سی بولور دیب امید ایتو مه کن بولمغاچ البتة صابر حضرت نك وظیفه سی لا اقل ترقیچیلر نك علوم دینییه نی طار ایتو و یاخود اوزلریگنه موافق کورگان روشده فکر یورتولری عنرسز بولسون ایچون علماء کرام و اهل دیانت نك مقاصد عالیله لرنی کامیتتکه بیلدروب کامیتت نك فکر لرنی عامه آگلانوب تورو بولوب قالادر. ۶ نعی عدد مجله ده کی مقاله اشبو وظیفه نی ایفا بولغانلقدن البتة صابر حضرت نك تشکر قیلدورغه تیوشلیمز.

لکن بز یقینا و کوزمز ایله کوروب بیله مز: دؤارانسکی صابر اینه زالنده بولغان جمعیت نك نتیجه سی بتون روسیه ده گی اهل اسلام و علماء کرام طرفندن بالرضا و بالاتفاق فرار بیرلمگان نتیجه توگلدنر. زالده آرتقی صفده ایدن دو برداتو لوا- زمنی ادا قیلنوجی مالایلر نك اهل اسلام طرفندن وکیل بولماینچه فقط تشکیل اکثریت ایچون حاضر بولولری شاید صابر حضرت نك ده خفی توگلدنر.

شولای بولغاچ آنداغی قرار نك ۱۹۰۶ نعی سنه ارده ترقیچیلر طرفندن احداث ایدیلوی ملحوظ بولغان بر جمعیت نی «اتفاق المسلمین» دیب یورتورگه قرار- لری قیلنندن بر قرار بولوب قالادر.

بو مسئله نك بویله قرارلنوی بعض علما و مدرسار- مز نك ترقیچی ارگه حسن ظن لری، و بعضیلرین نك ده

ایدن دو برداوندن و صرغرودن فور قوب، ناموس و حیثیت لرنی صافلاو ایچون، سکوت ایدوب طرفولری سایه سنک اولدی. بونداین روح دیانتکه متعلق مسئله لرده، هر کیهگه حسن ظن قیلو تیوشلی اولدیغی کبی، آنداین اداب اسلامیه خارچنده، ایدن دو بردا- داتو و صرغرو لردن فور قوب، سکوة ایدوده تیوشلی توگلدنر. بزم روحانیلر مز نك اشبو تیش سز حسن ظن لری، یوق نرسه دن فور قولری، کوب وقتده ترقیچی لر طرفندن مغلوبیتلرینه، و آن نك اوستونه گازیتلر صحیفه لرنده سوکیلولرینه، بک زور سبب اوله لر.

شونك ایچونده، ئلوع عالمار مز دن بعضیلر (لا تکن ظنك الا سیئاً فان سیی الظن من حسن الفطن) دیب، کوب وقت کوب کشیگه حسن ظن قیلونك، فطانتسزلك اثری اولدیغنی آگلانمشلر. اگرده اشبو کونگه قدر بک کوب مدرسار مز نك، ترقیچیلر که کوب اورنده حسن ظن قیلوب. اوائل امورده، بر قدر طریق ماثورنی تغییر قیلولری بولماسه ایدی، احتمالکه فساد اخلاق و ترک دیانت و تحقیر علماء دین، بو درجه لرگه کیلمگان و بو قدر شایع بولمغان بولور ایدی.

مع التأسف شو اورنسر حسن ظن سایه سنده، آنلر «ملت مز گه ئلوع ترقی و تمدن، هنر و معارف حا- صل بوله ایرکان بک خوش» دبه زعم ایتدیلرده آخر نك دیانت نك آستی اوستونه کیله یازدی. وسوز- لرین نك ده، ناعشیر و نفوذسز فالولرینه، بک بیوک سبب اولدیلر. بو اورنسر حسن ظن نك، بتماز توکانماز نتیجه قبیحه لرنه، نهایتی کورنماز فساد اخلاق و ترک دیانتکه، قایغو و ناسف لرمز بتوب یتمگان ایدی؛ بختسز لکمزگه فارشی، دخیده شول دارالمعلمین مسئله سی کیلوب چقدی؛ یوپیلی ده باشلاندى؛ دار- المعلمین گه ده قرار بیرلدى؛ کامیتتته صایلاندى.

اخیرا، کامیتتت طرفندن، ۳۳ ماده دن عبارة، جدیدلك نی رسه یله شدرو، جهله امور تعالیمیه نی اوز قوللرینه آلو، اسکی مدرسارگه ترقیچیلی مدرسار

چهار و اساسنه بنا قیلنوب، ترتیب قیلنغان لایحه‌لری طار اتلدی. لکن علما، کینه بونی دفع ایچون، قطعی چاره‌ار که کر شه‌یچه، جوابنی هنوز کامیتیتکه یازماچی بولوب، کامیتیت که حسن ظن قیلوب، دخی قوری فرض ایله توروب قالدیلر. اعضاالر ایسه، جوابنی کوتماینچه پترغه چابوب کیتدیلر. بو هم، آلا چاپانغه حسن ظندن کیلگان نتیجه بولدی. شمعی بونلر اوتدی.

لکن کند و مقاله سندن آکلانیدیغینه کوره، محترم صابر حضرت؛ هنوز حسن ظن ده بولنوب، هیچده خفالانمایینچه غنه درس کتاباری صایلاونی، هیئت تعلیمیه ایله، کامیتیت که طاپشرونی معقول کوره در. کامیتیت اعضاالرینگ، البته اوفالیلردن بولوی ظاهر در. اوفالی دیسک، ایث اول، ذهنکه پرواز کیلوب کره در. قالغا نلرنده ده: دیانت اهلندن اکثریت طابلووی وطابلغانک ده، آنک تعیین ایدیلوی شسبه لیدر. اگر ده کامیتیت شوشی حاضرگی کبک بولوب چقسه، هیئت تعلیمیه‌نگ، البته روسجه سینز اغه مالک، پیداغوغیادن خبردار، ترتیب کور ماسه ده، بیلو ادعاسنده بولغان، موسی و پرواز و فویر و فلرندن عبارة بوله چی بک ظاهر. اگر بونلر هیئت تعلیمیه که داخل بولسه لر، درس کتابلرنی تعیین وقتنده، هیئت تعلیمیه‌نگ، اولدن، شوندا موسسه لر ایچون، حاضرلانونب قویلغان، قواعد فقهبه، انسانلرنگ عقیده الهیه لرینه بر نظر، رحمت الهیه، فلسفه عبادت، فلسفه اعتقاد و اولرینک قرآن ترجمه لرینی، تعیین قیلولری دخی شبهه لنه چک بر نرسه بولماسه کرک.

محترم صابر حضرت، کتابنی حاضر دن تعیین اینماوگه، آزافدن بشقه نی اوقتو ممنوع بولمق احتمالا لنی استحال قیلوب کورسته در. بزم فکر مزگه کوره بو استحال تو گل؛ بلکه اهم المطالب بولغان بر مطلب در. منه شولای متعین بولسون آنی هیچ کم اوزگارتیه آلماسون. دیهک تیوشلیدر. هر حالک بز محترم صابر حضرت مقاله سندن هنوز دارالمعلمین کرک بک حاجه؛ اما وجودکه چغاررغه طاریشوچی ار یوق؛ آچه یوق

دیه تأسفی ایتو ودقتاب مطالعه قیلغانلری ایچون دو ما اعضاالرینه اوفکه قیلو و دارالمعلمین که تعیین قیلنغان آچه ننگ اون دن برنی: آلتی-یدی مک صوم صوممانی حاضر وک کامیتیت قولینه آلوب بک جدی روشده اشکه کر شماچی بولونی آکلادیقه زدن تعجبیزی حیرتمزی یازمیچه قالو ممکن بولمدی.

درست محترم صابر حضرت کامیتیت اعضاالغندن چیغو نیتنده بولندیغی وقت چقماوینی اوتنوب علماء کرام طرفندن یازلمش خطارده بولغاندر. لکن بو خطار صابر حضرتنگ کامیتیت که یار دامل شوب دار-المعلمین نی تیزرک وجودکه چغار شو مطلوب بولغا- نلقدن بولمیچه کامیتیتنگ فکرن علماءغه بیلدیروب علماده بونک حقنک مطلوب چاره لرده بولنسون ایچون بولغاندر. ومع ذلك بو مقاله مزدن مقصود محترم صابر حضرت ایله مناظره غه کویشو یا که آنی رد قیلو بولمایینچه آنک مقاله سی مناسبتیه ذهنمز که کیلگان ننی یازودر. بناء علیه محترم صابر حضرتنگه عین-الرضا ایله نظری مطلوبدر.

اصل (دارالمعلمین و المعلمات) نی تأسیس مسئله سنک ایسه مطلق و بلا قید (دین و معیشت) اداره سینک فکرینه اشتراک قیلمز. وظنمزچه اداره نک فکری ایث صواب و ایث توغری بر حقیقت بولغانلقدن اداره نی بو فکری ایله تبریک ایتمز. یاشاسون اداره حق تعالی دوام بیرسون.

یویلی جمعیتنده بولوچی بر وکیل.

مکه مکرمه احوالی

بو موسم حج گوزل کچدی خسته لقی مستهلقی اولمدی الحمد لله. ومع ذلك عادة جاریسه اوزره، مرحمتلو دو قتور لومز امراض ساریسه (وبا) وار دیه، عرفاتدن اول اعلان ایتدیلر. احتمال بز- اوزاق اولان سمتلرده، مسفل، جیاد، جهتلرنده بر پارچه اولمشدر. فقط بز کوز مزله کندیمز کورمدک.

و فلق؛ شامیه؛ فراره؛ و معلی؛ طرفلرنده وقوع بولد یغنی، کیمسه دن ارشته دك. عرفاته چیه قدده، صعبه دوقتورلرینه اتفاقا راست کلوب، خسته لادن بر شی یوق ایکان، نصل خسته لوق وار ديه؛ اعلان ایتدنکز دیمکده کمال عظمتله یومیه ۲۰ - ۳۰ کشی کولیرادن کیتدکلری حاده، نصل خسته لوق اولمز؟ ديه جواب ویردیله. یینه ده صعبه دائر هسندن کیچدکن، نصل ديه دوقتور دن صوردم. وار ایسه ده خفیفدر فورقلاچق برشی یوق جوابنی ویردی. حالبوکه خسته لوق مناده واقع و مشتدد اولور. او ییله ایکان، حاجیلره طوره یدی کون قرانتینا قویوب زمزم، و حرما، یمک، ایچمک، اشبالرینی حتی چای شکره قدر یاقمشلر. یدی کون، دیزیتفیکت فلان اولوب، قرانتینا محلینه یرلشوب، بتدکلری کونتن حسابدر. آنندن اول و ابوردن چقمه یه بخورلنمیه، لا اقل ۳-۴ کون ایستر. یر اولمزسه واپورده آلی یدی کون بکلمکده ایجاب ایدر. بونندن صکره بیروت، ویا از میرده گنه ۴۸ ساعت واردر. ایسته زواللی اسلام حاجیلرینک حاللری. بناء علیه بو یاقین سنه لرده، روسیه دن قزانلی نامی آلتنده اولان تاتار، میشر، باشقرد، حاجی طر حانیلردن برنجی طبقه دن اولان بایلریمز کلمبورلر. ایکنچی طبقه دن هم بیک نادر، اکثری اوچنچی طبقه دن و فقراً طاقمندندرلر. بو سنه قزانلی حاجیلرینک اڭ ایلری کلنلری اورنبور، اورسکی، خانکرماندن آلتی یدی دانه واکزالجیلر ایدیلر. و نفس قزانندن ایکی اوچ دانه دکانچیلر وار ایدیلر. فلانلری هب ملا؛ مؤذن؛ ایگنچی؛ و بدلچیلر؛ ایدیلر. حال بو ییله ایکان بایلریمز نیچون کلمبورلر دیه میورم. بو سنه ویا وار ديه اعلان اولندیغندن مصر حکومتیده حاجی یوللامدی. مگر محل مصری ایله پک آزی کلدیلر. هندیلردن هم هر سنه ده کی کبی اولدی. بخاری خوقند، تاشکند؛ کاشغر؛ حاجیلریده اولگیدن زیاده دگلسه اکسک دگل ایدیلر. ترکلر هم کذلک. بو سنه اڭ چوق جنس جاوه حاجیلری ایدیلر. ۳۵۰۰۰ جاوه حاجیسی

ایدی. کچن ۱۷۰۰۰ مک ایدیلر. آنندن اوللری ۳۰۰۰ ۱۲۰۰۰ اولوردی. بونلر یعنی جوالر فادین و جوالی چوچقلری ایله کلمبورلر. کاشغر ایدلر کک اکثری کذلک شو طریقهدرلر. جمله حوادثاندن بری (احمدبای مر جوم حسینفدک) مکده تکروریلر هایتکان ۱۳۷ لیرا (*) وصیتن تجار دن محمد امین افندی تقسیم ایتدی. شو ییله که شریفه عرض ایلدی شریف کندی باوردی (پالیسیایسکی) لرنندن بر باوردی ایله باوردی و تکروریلرک بیوکلر نندن برینی و قزانلیلردن اوچ کشی و یروب تقسیم ایتدیر دی. مکه اهالیسی علی الخصوص علما بو نصل بودلا آدم بو، مکده تکروریلردن بشقه یدیک ایچمک کیمک بولامیه دن کسبه اقتداری یوق علما؛ ایتام، ارامل، فقرا، یوق ایدی می دیبورلر. شریف حضر تلریده بکا سویلمز سده سید عبداللّه شو یولده سویلمش. لایدیر اهل عرضنک تلقین و تعلیمی نتیجه سیدر، و اهل قزان محاورلرینه طبیعی بک چوق حصه چیه مشدر دیمش. احمدباینک وصیتی یالگن تکروریلره دگلدی قامش اوده ساکنلرک بو کونک اکثری تکروریلر اولدیغندن او ییله آڭلامشلر. بیهه حال بوزانی بک نق ایچوب، طبله (پارابان) فی بیک نق قاغوب، دومبرانی بک نق چیرتوب، جمعه و دوشنبه کیچه اری شو طریقه ذکر (!) ایتوب، احمدبای روحنه بخش ایدیبورلر. شاید الله جنته ادخال ایتمشدر. (*)

و جمله حوادثاندن بریده بو سنه گنه عین زبیده یه سیل کیروب سد ایتمه سیدر. معلومدر که وادی نعمانه سیل هر وقت کلور. فقط ایراث خرابیات ایدیه چک فوق العاده سیل بک نادر کلور. بنم پیلدکم ۱۳۰۴ سنه سنده شدله کلوب وادینک ایکی طرفی طولوب آقوب دریا کیسلاش ایدی، و کچن سنه ۱۳۲۸ آخرنک گنه او ییله اولوب عین زبیده یی تخریب ایدوب بر

(*) هر بر لیراسی سکر صوم آلتش بش تیندن
 (*) بو مناقبک احمدبای رساله سینه کیره یی قالدیغینه اسف اولنور ایکنچی طبعنده شاید ادخال ایدیلر منه

آیدن زیادہ مکہ دن صو کیسلدیکنی یازمشدم . بو
 ۱۳۳۰ سنہ اواندہکنہ وادی نعمانک یوقاری طرفنداغی
 بوکسک جبللرہ شدتلی یغور یاغوب ۱۹ محرم و ۲۷
 دیکبرکنہ شدتلی سیل کلوب ہر فچ خرزہ (عین آغزی)
 دن کیروب تقریباً ۲۵ - ۳۰ میٹرو قدر یری بتون
 بتونہ قبائمش اولدیغندن ۲۳ محرم و ۳۱ دیکبر مکہ
 دن عین زبیدہ صوی بالکلکلیہ کیسلدی. آنچق بونک
 عشری مقدارندہ اولان عین زعفرانہ قالدی. عین
 زبیدہ قومیسونی فی الحال کندیلرندن آدملر یوللاب
 خرابینک مقدارینی کشف ایتدیروب ۲۴ قراری
 (بیوک عملہ لر) و ۱۲۴ عادی یوللاب کمال جدیتلہ ایشہ
 مباشرت ایتدیلر شریفی حضرتلریدہ ہر کون کندی
 بالذات واروب معاینہ ایدوب کلدی. بعمد اللہ تعالی
 وعونہ ۱۱ کون کچدیکنہ یعنی ۲۹ محرم و ۶ غنوار
 کوندوز غروب ساعت آلتیدہ یعنی قبیل الزوال صو
 بولی آچیلدیغی بشارتی وقت الغروب واصل اولدی.
 ایشتہ بو کون ۱ صفر و ۸ غنوار صونک وصولنی
 بکلپورز. عملہ لر اول اون کون مدت ایلہ چیقارلمش
 ایدیلر، کنہ اخراجی لازم و ضرور اولان طاش
 توفراق چوق اولدیغندن کنہ ہر اون کون مدتی
 ایشلمیہ قرار ویرلدی، فقط قراریلر دن دورت دانہ
 اکسدیلدی. بوسنہ قومیسونک ہجاجدن حاصلاتی بک
 آز اولدیغندن مکہ وجہ اغنیاسندن استعانتہ حاجت
 مس ایتدی. برکت ویرسون ہندیلر دن بویلہ یرہ
 صرف ایدیچی اصحاب خیر، وارباب ہمت، وحمیت،
 چوق او اوب ایکیشر اوچر یوزروبیہ (بہر روبیہ
 سی ۶۴ تین) احسان ایدہنلر چوق اولوب، ایبیچہ
 مبالغ طوپارلندی، ہلہ قومیسون اعضاسندن وقومیسون
 محاسبہ چیلرندن عبداللہ و عبدالحکیم دہلوی نام چای
 تجارلری ہر ہری اوچر یوزروبیہ ویردیلر. بونگلہ
 ہر اہر قومیسون اعضالری قومیسون پارہسنی بیکملہ
 بعض ہر ارباب عرض طرفندن متہم اولینورلر (*)
 حالبوکہ اعضالر ورئیس کافہلری فخر یدرلر. بش

(*) اگر او آچہ نک بش پارہسینہ خیانت اولیدی کندیلری
 محاسبہ اولان اعضالر چیلرندن بش ویرمیدیلر. (منہ)

پارہ آلہبورلر. آنچق وکیل رئیس، و مباشر شغل
 دائمی، دائما اوراسندہ اولوب اجرا آتک بولنماسی
 ضرور اولدیغندن آکا آیندہ بش لیرا، کاتبہ اوچ
 بچق لیرا، معاونہ ایکی بچق لیرا، بوابہ ہر لیرا،
 ضبطیہ (پالیسیاسکی) ہر لیرا، معاش ویریلور.
 دہا اعربی شودر کہ دونکی جمعہ کون شریفی
 حضرتلرینہ سلام ویرمیہ کیتہمشدم. الیمی طوتدیدہ
 (ان بعض اصحاب الخیر شکوا منا فی استانبول باننا
 ناء کل من فلوس عین زبیدہ) دیہ کوا دی اللہ
 مستحقلرن ویرسون دیدم بشقہ نہ دیہیم؟ کچن
 سنہ ہر آیہ قدر وادی نعماندہ یاتوب صو بولی
 آچیلدندہ کندی جیبندن نہ قدر قربانلر کیسدکنی
 ونہ قدر بخششلر ویردیکنی یازمشدم. بو سنہدہ
 ایش اوزافغہ تارتیلوب قومیسونندہ پارہ بتوشمزسہ
 جیبندن ویرمیہ حاضر دی. برکت ویرسون ایش
 چابوک یتدی. خلاصہ انسانک لسانندن قورتلماق
 قابل دگل ایش. ہزار دور سابقدہ بویلہ عامہ نک
 رفاہیتی اوغرندہ کندی راحتنی فدا آیدن شریف،
 امیر، کوررز. دیہ خاطرہزہ بیلہ خطور ایتہزدی:
 جمعہ کون ایکانکنہ کلن عریضہلری باقوب اوقوب
 اوقوب شرح ایدوب محل ایجابینہ یوللاب طور بیور.
 اللہ عمرلرینہ برکات موفق بالخیرات ایلسون. جملہ
 حوادثندن بو فقیر مرادک تدریسی ترک ایتہسیدر.
 سببی اولا اورادن کلن طلبہلر مجرد لسان سہولتی
 ایچون فقیرہ آلدانوب بشقہ مقتدر عرب مدرسہلری
 درسینہ اوتورمادن محروم اولبورلر حالبوکہ
 آنلرہ اک اہم مادہ بو ایدی. چونکہ آنلر بو رایہ
 آنک ایچون کلپورلر. یوقسہ فقیری اورایہ آلدیرمتی
 قولای، و دہا اصلح، وانفع و افیدر.

تائید میں آیتوں کی؟ دینہ احتیاج مزہ اینانہ یورار؟
وہک چوق پارہ یہ مالک اولدیغہزہ قطعیاً ذاہب اولوب
آچنی تلانچی فیصتاغان فیبلندن قرض صوروب تعجیز
ایدیورار. ایشتہ حقیقت حال بوندن عبارت بوسنہ
لرده بزم قزانلی حاجیلری ایله اوغراشقان حقیقتہ
بر بد دعا وقارغش آلان کیمسنہ در: بناء علیہ
همشیر لر یمن کافہ لری خانہ لرن جاوہ لرہ کیرا ایتدیلر.
اگر تکیہ اولمییدی بندہ کیرا ایدردم ۲۵ پچق
لیرا یرینہ لافل ۷۰-۸۰ لیرا آلوب راحت راحت
کیچنردم.

خلاصہ انسان ۲۵-۳۰ سنہ تدریس و تخریر
کبی بر خدمت مقدسہ کچیردکینک شادلیغینہ بر
بریویلی یاپیور: ایشتہ بزم ۳۰ سنہ تدریسله اشتعا
لمزک یویلی اضطرار ترک تدریس اولدی ایستہ
ین آغلاسون ایستہ ین کولسون، بیلورم ایکیسبک
اولور کتم. ایده چک احوالدر امّا، فقط نہ وقتہ قدر
کتم ایددیم، آرتق پار تلادم: (لقد کنت صراحاً فاساً
فاصبحت ضراطاً) قیبلندن اولدی: نہ یاپایم؟

شکوت وما الشکوی لمثلی عادة
ولکن یفیض الکائنس عند امتلائها
الی کم او اخی الستر هاقدهتکة
وحل او اخی العجب فی عقد بیعتی

ولیسوا بقومی ما استعابوا تهتکی
فابدوا قلی واستحسنوا فیک جفوتی

محرر فقیر محمد الرمزی المنزلوی المکی فی ۱ صفر ۱۳۳۰

۸ غنوار ۱۹۱۲

بیان واقعه

اوشبو سنہ غنوار اور طالرنده اولور؛ مالمیثردن
بر چیلین، نونتارگه کیلوب اوبشی آبراز اوانیسه
حقنہ سزایکی ملا اتفاق مو؟ دیو سوال لرینہ، جوابم
بویله اولدی: بزنگ بو مدرسه لرمز، فقط مدرسه
دینیه در. ۱۱ انچی یلنک ۱۲ انچی مایندہ؛ مالمیثر پالیتمسه

جنت سرایلرن احسان ایلسون. فقط بوراسنک ۳۰ سنہ
درس ایله اشتغال ایدوب اصحاب خیر وارباب همت
وحیبتدن هیچ بر ذات معیشتمز جهتنی دوشنمدی. حالبوکه
اک برنچی علم و معارف دینہ اولوب کیتکان بایلر یمن
تکروریلرہ قدر دوشندیلر. دیکرینک وصیتندن
استانبولده استپیندیله لرترب ایددیورلر. (*). ا- بوراده
وادی غیر ذی زرع ایله توصیف اولنمش بلده مقدسه
ده ۳۰ سنہ درس ایله اشتغال ایکنه وطلبہ لرینہ برشی
یوق. دبورنیکک بدلیچیلک ایله کیچینور. وبونکله
تقییح اولیتور، بونلرک علم و فضل ودرسه قابل تالیف
وتطبیق اولامه سنده شبهه یوقدر. فقط قباحت وعیب
کیمده؟ آچدن اولمیلیمی؟ حاله مخصده مینہ ییمکده
حلال دگلمی؟ ماتک اصحاب خیر وارباب همتی طرفندن
معیشتی تائیدسن اولنوبده آکا قناعت ایتیبوب بویله
دنا نه اختیار یله تنزل اینسه ایدی، او وقت شبهه سز
قباحت آنک اولوردی. اوت مملکتدن بعض مجلر یمن
حاللر نجه یوللامیورلر دگل یوللامیورلر. الله راضی
اولسون. فقط اورادن کن مبلغ تیابت ایکی یوز
روبله قدر اولیور: وبراو قدرده جاوادن، چیتندن،
داغستاندن، وبعضا اورگانچ، خوقند جیتلرندن کیبورکه
مجموعی دو تیوز روبله دیمک: تکیه یه دوشن حاجدن
بو سنہ ۲۵ پچق لیرا حاصل اولدی: بونک ۸ لیراسنی
فقراو طلبہ لر صوبنه، و تکیه تعییرینه تخصص ایددیورلر. (*).
قالدن ۱۷ پچق لیرا یعنی تقریباً ۱۶۵ صوم جمعاً یکونی
اولیور: ۵۶۵ صوم فقیرک کندی، ورفیقہ سی، و دورت
اولادی، و خادم: خادمہ سی مجموعی سگز جان اولوب
غایت اقتصاده رعایه ایتدیکی حالده سنوی مصاریفی
۱۲۰-۱۳۰ لیرا بیننده دائر در یعنی ۱۰۵۰-۱۱۵۰
صوم بونک اوست طرفنی ۴۸۰-۵۸۰ صومی نره دن
آمالی؟ بوراده بش پارہ معاشمز یوق: شو قدر
اصحاب همت وارباب خیرات وحمیت اولان قزان
اهالیسی مکہ مکرمده بر مدرس لرینک معیشتنی

(*). حالبوکه مذکور پارہ بورایه کلورسه تکیه مزک بر مدرسہ
نک خالی بری وارد شوراسینه برقع حجره لر یاپیلوردی. (منہ)
(*). چونکہ تکیه نک بونلر ایچون آبروچه وفتی یوقدر (منہ)

سندھ؛ پرکارور حضورندہ؛ قازان دن کلمش چیناونیک
 نك؛ زیمسہو آقچہ سی ایله مدرسہ لرنی عمارت صحیح
 مو؟ دیو سو الینہ؛ مدرسہ دینہ گہ صحیح تو گل دیگان
 ایدم بن ہنوز شول جوابدہ ثابتمن اما توننتار گہ
 اشکول بناسی حقندہ؛ بنم وظیفہم یوق؛ قوم قبیلہ اختیا
 رندہ بولسہ کیرہک؛ دیدم ہم بوسوزیمہ علاوہ اولہ
 رق؛ مالہینژدن کلمش چلین گہ اوشپو سورلرنی دہ
 سویلہدم بنم ۱۱نچی سنہ ایپراطور حضرقلرینہ؛
 قریہ لردہ واقنا قابل بالارغہ؛ روسچہ اوقوتوب
 اوارہ بولودہ فایدہ بولماس بلکہ ایکی وجہ دن
 خوفی دہ بار شریعت حکمت و معارف تحصیلنی
 جائز کورہ. علوم دینہنی تمام آگلاچ ایمدی بو
 روسچہ اوقو قریہ لردہ بولمچہ شہر لردہ پالیتسہ
 نظرندہ آداب ارکان ایله دین علمینی تمام ایتکاج
 قابلار گنہ اوقوسالار آیدی دیو عربضہم بار دیدم
 چلین ایسہ سینک بو عربضہ گہ جواب بولماس دیدی.
 موگار قارشنی بن احتمال بلکہ جواب بولور. بر
 تقدیر جواب بولماسدہ میدانغہ آلسہ ل کیرہک دیب
 ختم کلام قیادم. بو واقفہنی یازارغہ یولوز غزیتہ سی
 نك ۷۸۷نچی نومرندہ بز گہ یقین بر اونک موافق حقیقت
 اولمغان یازوی باعث اولدی. ابوالنقیب التونتاری.

توصیہ

محترم محرر افندی! بزم اوشبو بر ایکی جملہ
 سوز مزی معتبر «دین و معیشت» مجلہ سینہ درج قبیلہ
 گز؛ مجلہ گہ مقالہ یازوجی ارباب فضایل شاید تو باندہ
 مذکور علامتار خصوصندہ اعتبار ایدر لر ایدی.
 ہم مطبعہ طرفندن دہ شول علامتار گہ اہمیت
 بیرولوب، ہر قایوسی تیوشلی اورنلارندہ استعمال
 قیلونسہ مجلہ من کوپ معلوماتنی شامل اولدنی اوستینہ
 دہابر مزیت اولوب، نور علی نور اولور ایدی.
 مشہور «دین و معیشتکہ» ہر طرفدن علما کرام
 بیک گوزل مقالہ لار یازوب، حتی دینہز گہ تجاوز

ایدوچی مالای لار افکارنی نك طامراسرینی قورتا
 تورغان ردیہ لار یازب، بتون اہل اسلامنی شادلاندر
 اثر. دینہزنی حمایہ ایدوچی اہل قلمگہ کوکلندہ ایمان
 نوری بولغان عہوم مسلمانلر دعاء قیابوب، رحمت
 و آفرینلر اوقورغہ تیوشلی. خدا بو کبی استاذلر من
 نك عمر لرنی اوزون قیلسون. لکن یازلمش مقالہ لردہ
 تیوشلی علامتار و اشارتار قویلمیلر مثلاً: ہر جملہنی
 ایکچی جملہ دن آیرا تورغان نقطہ (.) اوشنداق ینہ
 وینہ اورنلار نك یورتیلہ تورغان ڈیر کول - کیری
 واو (،) دخی بر نرسہنی تفصیل اشارہتی (:) ینہ بر
 آدم نك سوزینی گوچروب ایتکاندہ یازیللا تورغان
 نقل اشارہتی («»)، سؤال اشارہتی (؟)، تعجب و خطیب
 اشارتاری (!) کبی لر قویلمغانلقدن، مجلہ نك ماتور لغینہ
 آزغنہ بولسہدہ ضرر ویرہ لر. ہم اوقوچی آدمگہ
 دہ خیلی آغر، خصوصاً عوامغہ مشکل بولادر. درست
 بو علامتارنی ہر کم بلہدر، مجلہ نك گہ کو بسینہ قویلہدر
 شولای بولسہدہ بعض بر مقالہ لردہنی سببندر مذکور
 علامتار بولمیدر.

ہر نہ ایسہ علماء کرام مقالہ لردہ اوز لرنی یا خود
 مطبعہ دہ ممکن اولدقچہ اہمیت ویرلسہ غایت یغشی
 اولور ایدی.

مع الاحترام: قزالی شہرندہ عنایت اللہ ولی اللین (باقرچی)

ادارہ: بو اشارتار ادارہ طرفندن یازلغان مقالہ لار
 دہ، کو بسنچہ قویلہ لر. فقط مقالہ یازوچی افندیلر گہ
 کرات و مرات اخطار و توصیہ واسترحام عنوانلرینہ
 بک کوپ اوتنج لر یازدق. «مقالہ یازغاندہ، بر طبق
 کاغذنی. دور تکہ کیسوب، ہر قایوسینک برر طرفنہ غنہ
 یول آرالرینی، کو بربک فالدیروب یاز گز» دیب
 یالواردق. موندن مقصود مزودہ، مقالہ دہ کیلوشسز
 سوز لرنی توز اتوب ہمدہ شول اشارتارنی قویارغہ
 امکان بولسون ایچون ایدی. حاضر بایتاق کیسہ لار
 سوز مزی تگللاسہ لردہ، بعضلری کاغذنی کیسہ اینچہ، بو
 کلہ بکنہ درت، ستون یاصیلر. بر ستوننی یازغاندہ
 بعض بر سطر لرنی، کاغذ نك بو کلہ نگان یرندن اوز

ديروپ، ۲نچي ستون كه بر كلمه ياكه كو بر مك چفاروب
بياره لر. ايندي باشلاغان ستوني تمام اولغاچ، ايكنچي
ستونكه يازغانده، اولسكي ستونگه مقابل طرفنه يازمي
كاغدنن ايله نديروپ، ايكنچي طرفنه يازه. اول ستونك
ده، بعض سطرلرن، اوچنچي ستونگه چقاره.

ايندي ستونلرن بولوب، حرف تزوچيلر گه
بیر ماچي بولسق، ئليگي سطر دن آرتوب، ايكنچي
ستونكه چقان كلمه لر بولنوب، مقاله ده ايكي تين لك
معنا قالماسقه سبب بوله. بر طبق كاغدنن، توتاش
كويونجه بر بالاغنه، بيرور گه كرك بوله. آلاي
اينكچ ستونلن يازوده، هيچ معنا قالمى. بر بالا، بر
طبق كاغدنن اوزاق زمان، قولنده يورتور گه مجبور
بولا. آنك قوللري مايلى قورغاش حرفلرن توتوب،
قارالوب بتكان بوله قول قارالري، مقاله كاغدنن
قارالته. بعض سي بتونلاي قارالوب، يازوي تانلماز
درجه گه كيله.

ايندي بونداین مقاله لرن، بتونلاي ايكنچي كاغد
گه كوچروب، يازار ايچون، اداره گه، دخي بر
كاتب ارتدرسه، آنك ژالونيه سن، مجله حقته قو-
شوب، آرتدرغه كرك بوله. مونه بو اشلر بارده
سوز نكلامه نلقدن غنه كيله. سوز تگللاب، مقاله نى
بر آز اوتنچمز بويونجه يازسه لر، بارده رتكه سالونه
چق. كينگان مقاله نى اوقماينجه درج ايدلمى. اوقغان
وقتده هم تصحيح ايديله هم ده مذکور اشاره لر قو-
بلوب يازيله در.

اوتنج بويونجه يازلمغان مقاله لرن، تصحيح ايدر گه
ده اورن بولمى، سوز لر برسي اوستنده برسن
منديروپ يازلمغانه كوره، اشاره لر قويرغاده اورن
طالبامى. مونه موندنصوك مقاله يازوچيلرغه اختيار
مقاله لرنى، كشي اگلارلق ايدوب، اشاره لرنى
قويوب يازسونلر. بولمى ايكان؛ اداره نك سوزن
تگللاب، كاغدنن ستون ستون فيلوب، ستوننق سطر
لرن، شول ستونك تمام ايدوب، ايكنچي گه چفار ما، ونلر
هم كاغدنك بر طرفنه غنه يازسونلر. بوللرده سبرك
بولسون، يول آراسنه، نچكهر ك يازو ايله دخي

بر يول يازارلق روشده، آچق بولسون. بولايده
بولمغانده، مقاله صاحبي اوبكه فيلماسون. هم عنايه الله
افندي كبي شكاييت فيلوچي لر، بزكه شكاييت فيلماسون لر.

ايندي شوشى اوتنچمز ده قالمسون. بعض بر
مقاله يازوچيلر، اشاره لر قويه لر. فقط اور ننده بولمى
مثلا نقطه قويلاچق اورنغه بر نرسده قويه ي ياكه
تيرس وار قويه لر. بوايسه بزگه بر آرتق اشكنه
بر آز وقتنى آلا. ايندي بويلاه لر دن اشاره قويماولر ننى
اوتتوب اوز مزك قوياچغهنى وعد ايدهمز.

تورلى خبر لر.

سيبيريا غزيتته سى: طومسقى شهر نك م نوروزنى
نام بره و طرفندن (سيبيريا) اسمنده بر غزيتته چقا
باشلامشدر. انچي نوميرى اداره مز گه كيلدى. آنده
يازلغان مقاله كيسكارينه قاراغانك مسلك جهتى بيلگولى
ايندى. خاتون قزلرغه ايركنلك بيرور گه طريشو،
شولاي ايتوب حضرت پيغمبر عليه السلامنك (هن
ناقصات عقل ودين) حديثنك مفهوم منيفي ايله آنلر دن
فايه لنو، حضرت قرآن نك (بدنين عليه من جلابيهن)
آيتيله فرض اولنمش سترنى طاشلاتو (استماع الملامى
معصية والجلوس عليها فسق والتلذذ بها من الكفر)
حديث شريفيله حرمتى ثابت بولغان موزيقه نى آلغه
بيارو سنن سنیه دن بولغان ذكر و تسبيح طارتودن
خلقنى جيراندرو، آنا آنانك بددعالرندن قورقماو،
خير دعالرندن فايده اميد ايتماو، احكام دينيه ايله
وعظ ايتوچى آق باش (امام) لرنى خلقغه ناچار كور-
سه تو، طريق ذكر الله نى كورسه توچى ايشانلر دن،
خلقنى نفرتلندرو، ودخى شونلر كبي ديانت جليله
اسلاميه و اخلاق جهيله محمديه خلافته خدمت ايتنه جگى
آكلاشيله در.

بو غزيتته نك يهنسز بر كتمسز ميهنيسز لكينه انچي
نوميرنده اوقى قرآن كريمى تحريفكه يول پيرويندن

آکلاشیل در، ٹلیگی ذاکر قادری دیگانلری بر مقاله یازوب آخرنندن تاتارچه بر نچه سوز لغرداتقاندہ شول لغرداوفینی حاشا (قرآن کریم) دیب قویغان. قرآن کریمک سورہ رعدنک ۱۹نچی آیتنک (فاما الزبد فیذهب جفاء واما ما ینفع الناس فی الارض) آیت کریمہ سنی «کوبککک اوخشاغان فائلسز نرسہ لر بوشقہ کیتہچک، یرده آدملرگه فایدہلی نرسہ لر فالاقچ» دیب ترجمہ ایتکان، وشونی قرآن کریم دیگان.

(الزبد)نی (کوبککک اوخشاغان فائلسز نرسہ لر) دیب ترجمہ قیلوب لفظ قرآن کریمی تمام معناسیلہ تعریف ایتکان. ابقینا الله على الهدایة وهداهم الی

صراط مستقیم باشقہ ایتوردای سوز یوق ایندی.

آلماتا: آلماتا شهرنده نیچه کون مرتب زلزله یر سلکنو بیلنگان. بعضا کوندز بعضا تون اورطا لرنده یومشاقلق اوزره یر سلکنمشدر. بعض وقتده خالقنی قورقتورلقده حرکت ایدہ ایش.

اوشوب اولو: اورسکیده عین الدین نامنک بر دیوانہ بورانده فازاق اچینه جایاو چقغان ایکان یولده صوفدن اوشوب اولگان. الله نک رحمتنده بولسون.

ترکیه و ایتالیہ محاربه سی

صوک هفته لر اچنده صوغش میدانلرنده آرتق اوزگارشلر بولماسه ده، صوغش نک بیوک دولت لر بیننده اهمیت که آندغی سیزله علی الخصوص ایتالیان حکومتینه مناسبتلی رک حکومت لر صوغش قه فوق العاده اهمیت بیر دیار.

ترکیه حکومتینه تورلی شرطلر تقدیم ایدوب ترکیه حکومتین صلحغه دعوت ایتدی لر.

صالح نک الک بیوک شرطلرندن طرابلس نی بر اوزین گنه ایتالیاغہ قالدروب باشقہ ایتالیان لر قولینه کرگان واق تویاک شهرلرنی ترکیه گه قالدردر. لکن ترک حکومتی طرابلس نی ایتالیاغہ قالدردرغه اصلا راضی اولمایه چقن بلدردی. بوگا صور دولت لرنک بعض لرنک بر قدر کیفی کیتسه ده بواش مدنیت جهندن بیگوق حقلی بولمغانغه کوره رسمی صورتده بوگا آچولانورغه یول تابہی لر.

مع ذلک ترکیه صلحغه کونمگان صورتده بعضیلری ایتالیان لرنک دینگز بوینگغی شهرلرنی اوطقه توتوینه

قارشو تورمایه چقلرین اعلام ایتدی لر. هر نصل محاربه نی اوز ایتماسقه تلی لر. ایتالیان حکومتی نیچک بولماسه ده صوغشنی اوزینه مطلوب برق صورتده حل ایتدولرین اوتنه. آنک چیتدن مادی یاردم ایتوچی لر بولماسه دخی آیدن آرتقغه صوغش میدانلرین تاءمین ایتسه آلمایه چغی کوب دولت لرگه معلوم. ایتالیانک اوز اھالیسیده شونی اقرار و اعتراف ایدوب جریده لرنده بیان ایتہ لر.

شونک اوچون حکومتلرینه شول اثناده فاط لرنک تورلی یرگه طارالوب دینگز بوینده بولغان ترکیه شهرلرین اوطقه توتارغه امر بیوررغه اوتنه لر. اگر شول آرادہ قزولاب ترکیه نی قورقماغان صورتده صوک کوندن صوغشدن برتین لکده فائده کوره آلاچق توگل ایدکلرین بو کوندانوق آکلی لر. و صوک کونده ایتالیان لر ترکیه دن جیگلوب محجوب قاله چقلر. شول قدر شاو شولر کوتاروبده نتیجه سز قالو، و رسما بزنگی دیب اعلان ایدلرگان طرابلس

تذڪ، بونك بزنك قوادن اچقنوي اويات اوستينه
 عارلك بولهچق ديلر.
 هر نصل درد بولسهده در مان چامالي، كونه
 مليونلاب آقان آچه لرنك صوك كوندن بته چكي بك
 طبعي. بارش و حرکت نتیجه لی اوماچ، چیتدن.
 بورچه بیروچی ده طابلی، بس بالضرور بیوک وما
 یسن لرنده دوستلق بولغان دولت لره یالواررغه
 توغری کیله. صلح یاصاتو یولنده اڭ اول اجتهاد
 صرف اینکلن دولت روسیه حکومتی ایدی لکن
 تورک لرن آتئک واسطه چیلق قیلونده آرتق معقول
 کورمادیلر.

استانبول: بعض اهل سیاست نظر نده صلح غه
 فولاق قویو و اهمیت بیروچی لرن یوق تو گل فقط
 کوچیک صلح غه اصلا راضی اوله او یاغنده طرابلس
 تیرهندان کیلگان عرب باشلقلرینک عریضه لریده
 ترکیه حکومتی نك صلح غه راضی اوله اوین تلی لرن.
 بازغه صوغش نك ترکیه حکومتینه برتین راسخود
 یوکلانمایه چکی حقنده تورلی شیخ لردن خط لرن کیله.
 فقط ترکیه نك حاضرگی بارغان قاعده و صوغش
 نظاملرنده دوام ایتوین تلی لرن. شول صورتک ایتالیا
 حکومتی نك قوه عسکریه سن آچه سزلق چیخوتقه سی
 اوزندن اوزی بتره چکی حقنده سوز لرن سویلانه.
 شیخ سنوسی غه منسوب بر فرقه عربنک فلاقلرینه
 بابالرشاگان برده ایتالیان افرادینک برسی قالمغانچه
 غه قدر صوغشوعرب اجناسی نك بورچی "دیه یازیلغان
 بوخبر ایتالیان لرغه جراحت اوستینه توز کبی تاثیر
 ایتکان، خبر لری استانبولده تورلی بر لرده سویلانه
 ی. ا. دن مقتبس

اورنبورغ خبر لری

اوشبو کونلرده اورنبورغ شهری نك بارچه اما-
 ملری (۷نجی نومبر مسجد نك امامی ملا زاهدالله
 حضرت آزاماتندن بشقه سی) بالاتفاق دوخاونوی
 صابر انیه غه مراجعت قیلوب، پروازنك فلسفه اعتقادیه
 سنک ۱۰نجی صحیفه سنک گی اعتقادندن توبه ایتدرونی
 توبه گه کیلگان صورتده آنی مسند تدریس و منصب
 امامندن طرد و تبعید ایتونی و هر حالده آنک فلسفه-

لرینك هیچ بر جزئی مکاتب و مدارس اسلامیه نك
 هیچ بر سنده اوقتلر له اوینی، کرک پرواز و کرکسه
 موسی طرفندن نشر ایدیلولری مقصود اولوب قوه
 قریبه گه کلامش قرآن ترجمه لرینك نشسر قیلنوارنی
 منع قیلو چاره لرنی ازلاونی دوخاونوی صابر انیه دن
 اوتتوب راپورط کوندن مشلر ایش .
 هر نه قدر صوگرق فالسه لرده وظایف روحانیه
 لرینی ارفالری اوچون تشکر اولنور. ایشدیلدیکنه
 کوره بو خصوص تشبثلری بک جدی اولرق پالست-
 نسیم یورور گه قرار بیر گانلر ایش .

اداره دن جوابلر:

شامردن قریه سنده محترم شاکر جان افندی
 سلیموف جنابلرینه آدریسگرده "مامادیش اویازی"
 دیلگان سوز ختالق ایله "مالهز" دیه طبع
 ایدلگان بو کامچیلمز اوچون عفوتزنی اوتتمز.
 حاضر ایسه آدریسگر یازغانگز چه توز اتلدی
 هم ۸نجی ۹نجی نومبر مجله لرن توز تلگان ادریس ایله
 جبارلدی.

پیطروفسکی ده، چنکم مدرسه سی شاکر دلرینه: چنکم
 شاکر دلرندان بز که آچه کیلگانی یوق. بز که پیتر
 وفسکی دن عبیدالله اورازوف دن ۳صوم آچه کیلگان
 اولکشی شاگردمو؟ تو گل مو؟ بز که معلوم تو گل
 شونک اوچونده ژورنالنی یلغه ۳صوم حساب ایدوب
 سروگی اوکتابر بر نه قویلغان. آچه کیلگانی کو-
 پونکده "چنکم مدرسه سینه" دیبو آدرس کورستلمگان
 اگر بو ژورنال چنکم مدرسه سی شاکر دلری
 اوچون بارا طرغان اولسه مدتنی اوزگار ترمز
 فقط آچه جبارگان عبیدالله افندی اورازوف نك امضاسی
 ایله مکتوب، شول آچه چنکم مدرسه سی شاکر دلرینک اید-
 کنه محترم تاج الدین حضرت دن شهادتنامه؛ و آدریس
 الماشدرو اوچون یینه ده ۲۱ تینلک مارقه جبار وگز کیراک .

ناشری محمدولی بن عبدالغنی حسینف.
 محرری فیض خان داودف

Редакторъ Фаизханъ Даудовъ.
 Издатель Мухамедвалий Хусайновъ.
 Типографія журнала „Динъ ва Мағишеть“
 въ Оренбургъ.